

RT geslo: 60080

KAM POSTAVIMO SLEDILEC KS PRI ABDOMINALNI AORTI?

- v descendno aorto

PRI CTA GLAVI ROČNO SPROŽIMO SKENIRANJE, KO SE KS POJAVI V:

- karotidni arteriji

PRI CTA VRATNIH ARTERIJ JE VEČJA MOŽNOST ARTEFAKTOV, ČE DAMO KS V

- levo kubitarno veno

PRI CTA VRATNIH ARTERIJ UPORABLJAMO AVTOMATSKO KONTROLO EKSPOZICIJE, ČE JE PACIENT PREVISKO BO PRODUKT TOKA IN ČASA, KI GA BO SISTEM DOLOČIL?

- višji, zato bo pacient bolj obsevan

KAM POSTAVIMO SLEDILEC KS PRI CTA VRATNIH A.

- v ascendno aorto

PACIENT PRIHAJA NA CT S SUMOM NA POŠKODBO POPLITEALNE ARTERIJE. PREISKAVAJE

- CTA periferije

- PRI CT VRATNIH ARTERIJ JE MESTO ZA INJICIRANJE
- desna kubitarna vena

ČE JE PACIENT PRENIZKO BO PRODUKT
TOKA IN ČASA

- nižji, zato bodo slike vsebovale manj šuma

PRI CT VENOGRAFIJI MORA MED INJICIRANJEM
KS IN MED ZAČETKOM SKENIRANJA PRETECI?

- 40-45s

PREISKAVA S SUNOM NA PLJUČNO EMBOLIJO.
KAM POSTAVIMO SLEDILEC KS?

- v truncus pulmonalis

PRI CT-JU

- uporabljamo KS z visoko koncentracijo joda

S POMOČJO CT-JA LAHKO KONTROLIRAMO

- tankoigelnih punkcij
- debeloigelnih punkcij
- radiofrekvenčne ablacije

CT MERJENJE KOSTNE GOSTOTE

omogoča nam merjenje kortikalne in trabekularne kostnine

lahko opravimo pri degenerativnih obolenjih hrbtenice
omogoča nam merjenje prave volumske gostote vretenc

DENTALNI CT

- veliko tanjši rezi od navadnega CT-ja

VIRTUALNA CT ENDOSKOPIJA

- negatimo KS, da prikazemo črevesne kriulje
- nižji tlak v cevi, saj je objekt visokokontrasten

KATERA + KS UPORABLJAMO PRI CT-ju

- neionska
- jodna KS

PRI CT VODENIH BIOPSIJAH

- uporabimo kamele za glajenje robov, da zmanjšamo kovinske artefakte zaradi igel

KVANTITATIVNI CT

- merjenje kostne gostote
- merjenje pljučne gostote

CTA VRATNIH ARTERIJ

INDIKACIJE

- stenoza vratnih arterij
- ateroskleroza
- disekcija vratnih arterij
- vaskulitis
- kontrola po endovaskularnih posegih
- poškodbe

PRIPRAVA PACIENTA

- napotnica → vprašalnik → medicinska dokumentacija
→ razložimo postopek → odstranitev nakita, protez
- leži na hrbtu, glava v ustreznem nastavku
- vstavimo l.v. kanal → 18G v desno kubitarno veno
preverimo prehodnost kanala
preverimo avtomatsko brizgo (zrak)
priključimo na kanal
- fiksacija

ZAKAJ V D. KUBITALNO VENO

- ker je velika žila in zdrži velike pritiske
- gre direktno v d. brachiocephalico, nato v srce in v sistem
- ~~levo~~ če damo v levo luhko KS zakrijejo izstopišča velikih žil in dobimo črtaste artefakte
- lahko pride do refleksa, ko KS ne gre direktno v srce ampak v jugularno veno (veliko KS v venah, malo v arterijah)

NASTAVITEV PACIENTA

- v centru gantrya
- vzdolžna os glave je vzporedna z mizo
- začetek skeniranja je 2cm pod kaloto

PO PREISKAVI

- počaka pol ure na oddelku (reakcije)
- odstranimo l.v. kanal

TOPOGRAM

- v AP smeri
- od aortnega loka do možganskih arterij

KS

- pretok: 4-5 ml/s
- količina: 60-100ml
- ROI je v ascedentni aorti

POTEK PREISKAVE

- topogram
- premonitoring: ROI v ascedentni aorti
- monitoring: prag 100 HU
sistem avtomatsko sproži skeniranje
ko vrednost HU preseže prag tam kjer
smo dali ROI
- spiralno slikanje
- rekonstrukcija slik: MPR
MIP
3D
ostanitev kosti

CTA GLAVE

INDIKACIJE

- akutna ali subakutna subarahnoidalna krvavitev
- anevrizme
- zapora ali stenoza možganskih arterij
- AV malformacije
- kontrola po endovaskularnih posegih

PRIPRAVA ENAKA KOT PREJ

POLOŽAJ GLAVE

- rahlo nagnjena naprej
- v centru gantrija
- vzdolžna os glave je || z mizo
- ramina ki povezuje sp. rob orbite in zadnjo lobanjsko kotanjo je ⊥ na mizo
- začetek ram nad kaloto

TOPOGRAM

- stranski
- začetek skeniranja v višini C2

KS

- 4-5 ml/s
- 60-80 ml

POTEK PREISKAVE

- topogram
- premonitoring: ROI izven področja arterij
ročna sprožitev, ko vidimo
KS v karotidnih arterijah
- KS
- monitoring: ko vidimo KS v karotidnih arterijah
sprožimo
- spirarno slikanje
- rekonstrukcija: MPR
MIP
3D
odstranitev kosti

CT VENOGRAFIJA GLAVE

INDIKACIJE

- tromboza venskih sinusov
- neoplazme
- ocena venskega pretoka pri AVM

TOPOGRAM

- stranski
- od baze do vrha lobanije
- v celoti mora biti prikazan zg. sagitalni sinus
- v sp. delu mora biti prikazan sigmoidni sinus
- mastoid

KS

- 3-4 ml/s
- 60-80 ml

POTEK PREISKAVE

- topogram
- KS
- spiralno slikanje (40-45s kasneje)
- rekonstrukcija: MPR, MIP, VRT

NAPAČEN ČAS SKENIRANJA?

- če prehitro skeniramo bodo venski sinusi slabo obarvani
- delta znak mora biti prazen

CT PERFUZIJA MOŽGANOV

- perfuzija = $HV_1 - HV_2$
  - dinamična preiskava, ki pokaže pretok krvi skozi možgansko tkivo
  - slikanje poteka na enem mestu
  - skeniranje se začne istovrstno z injiciranjem KS
  - čas skeniranja je pribl. 40s
  - rekonstrukcija slikomogoca izračun ~~st~~
  - časovne krivulje pretoka KS skozi možgane imamo nizko napetost: zmanjša dozo
  - rezultati preiskave so barvne mape in krivulje
- veča ločljivost KS na sliki

PRIPRAVA ENAKA KOT PREJ

TOPOGRAM

- stranski
- področje bazalnih ganglijev
- ni frontalnih sinusov

- rezultat je 160 slik
- barvna mapa je 1 slika izračunana iz 40 slik iz vsakega področja

METODE IZRAČUNA REZULTATOV

METODA MAKSIMALNEGA NAKLONA:

- postopek primerjanja največjih nagibov časovnih krivulj (TDC) v arterijah, tkivnih venah ter analiza razlik

TDC $\Rightarrow$ časoma krivulja, ki prikaže številčno max. povečanje CT števila v odvisnosti od časa oblika krivulje in nagib pokazeta hitrost pretoka KS skozi možgansko žilje

GLAVNA VLOGA PERFUZIE PRI AKUTNI MOZGANSKI KAPIZ

- ločitev infarktnega tkiva od penumbre

PROTOKOL SLIKANJA

- natimni CT glave
- perfuzijsko slikanje
- CT angiografija vratnih in možganskih žil

 prikaz krvavitve
 AVM
 ekspanzivni procesi
 znaki ishemije

PERFUZIJSKO SLIKANJE

prikaz področja z zmamjsamim pretokom krvi
ocena penumbre
prikaz barmih pmap

ANGIOGRAFIJA

ocena vratnih in možganskih žil
prikaz zapore pomembne žile
disekcija
kolaterale
ateroskleroza

pomembni podatki za interventnega radiologa

Vprašanja pri CTju (pri heleni hribar)

1. Katere so slikovno diagnostične metode pri CTPA?

to pri pljučni emboliji je slikovna metoda CTPA

2. Formula za izračun količine kontrastnega sredstva!

$$\text{scm} \times \text{time/s} \times \text{flow} + 10\%$$

Primer: $10\text{s} \times 5\text{ml/s} + 10\% = 55\text{ml}$ kontrasta

3. Bolnik prihaja na preiskavo s sumom na poškodbo poplitealne arterije, katero preiskavo naredimo?

CT PERIFERIJE

4. Kaj prikažemo s CTA pri desekciji aorte?

Prikaz desekcije aorte, njenega obsega v proksimalni in distalni smeri, prikaz drugih setline aorte, hematomi v steni aorte

5. Prednosti CTA pri anevrizmi aortel

6. Slabosti CTA pri desekciji aorte!

NE prikazemo začetnega mesta razpoke, ne moremo ocenjevati prizadetosti koronarnega žila, morebitne insuficiencie aortne zaklopke

7. Kam postavimo sledilec kontrasta pri CTA abdominalne aorte?

V descendentno aorto

8. Katero rtg preiskavo naredimo pri bolniku s sumom na disekcijo aorte?

GTA AORTE

9. Kam postavimo sledilec kontrasta pri bolniku s pljučno embolijo?

V truncus pulmonalis

SLIKOVNE DIAGNOSTIČNE METODE PRI CTPAZ

RTG

UZ

scintigrafija

CTPA

FORMULA ZA IZRAČUN KOLIČINE KS

$$\text{scan time / s} \times \text{Flow} \times 10\%$$

KAJ PRIKAŽEMO S CTA PRI DISEKCIJI AORTE

prikaz disekcije aorte

obseg disekcije v proksimalni in distalni smeri

prikaz dvojne svetline aorte

PREDNOSTI CTA PRI ANEVRIZMI AORTE

hitrost preiskave

veliko pregledno podje

velika prostorska ločljivost

3D rekonstrukcije

SLABOSTI CTA PRI DESEKCIJI AORTE

ne prikažemo začetnega mesta razpoke

ne moremo ocenjevati prizadetosti koronarnega žilja

morebitne insuficience aortne zaklopke

SLEDILEC KS PRI CTA ABDOMINALNE AORTE
V aorto v višini prepone, descendna aorta

SUM NA DISEKCIJO AORTE
CTA aorte

FORMULA ZA IZRAČUN KOLIČINE KS
PRI CTA SROA?

$$\text{scan time/s} \times \text{flow} + 10\% \\ 10\text{s} \times 5\text{m/s} + 10\% = 55\text{ml}$$

OPÍŠI! KONTROLA CTA PRI VSTAVITVI STENT
GRAFTA V ANEURIZMO

vedno naredimo CTA preiskavo v dveh fazah
Najprej arterijsko nato vensko, da prikažemo
zatekanje KS v aneurizmatično vrečo